

Aan de vaste Kamercommissie van Justitie,
Tweede Kamer,
Postbus 20018
2500 EA Den Haag.

Leersum, 2 juli 2026.

Betreft: Reactie werkveld mediation n.a.v. commissiedebat 1-7-2026.

Geachte commissie,

De beroepsvereniging Nederlandse Mediators vereniging (NMV) heeft kennis genomen van het door uw Kamer op 1 juli jl gevoerde commissiedebat over de recente beleidsbrief Toegang tot het recht van het ministerie van Veiligheid en Justitie (directoraat-generaal Rechtspleging en rechtshandhaving, kenmerk 7682011). In deze beleidsbrief komt naast de problematiek van de sociaal advocatuur ook het onderwerp Centraal mediatorsregister, afronding werkzaamheden kwartiermaker aan bod. Tijdens uw commissiedebat kwam naar voren dat er vanuit het werkveld van mediators alleen een bijdrage door een van de huidige particuliere registers is geweest en dat er verder geen zienswijzen in de adviesprocedure van de Kwartiermaker naar voren zijn gebracht. De NMV wil via deze uitdrukkelijk uw aandacht vragen voor het volgende.

Gedurende het traject waarin de kwartiermaker werkzaam is geweest heeft de NMV samen met haar ketenpartners een en andermaal aangeboden om in overleg te treden. Geheel volgens de opdracht van het Ministerie aan de kwartiermaker. Helaas moeten wij constateren dat dit overleg niet heeft plaatsgevonden. Alle partijen zijn schriftelijk benaderd door de kwartiermaker met tien vragen. Deze zijn door alle partijen beantwoord. Daarna, ondanks verwoede pogingen tot contact en verzoeken tot overleg met het werkveld, conform de opdracht aan de kwartiermaker, is er geen enkele vorm van communicatie geweest.

Met de recente beleidsbrief aan de Tweede Kamer kiest de minister voor een uniforme kwaliteitsnorm voor mediators in plaats van een Centraal Mediators Register. Daarvoor zal een norm voor mediators worden ontwikkeld. De wetgever verlaat hiermee het voornemen om te komen tot een Centraal Mediators Register dat zou worden ondergebracht bij het Nederlands Register van Gerechtelijk deskundigen (NRGD). In de beleidsbrief wordt verwezen naar een gebrek aan draagvlak voor een centraal register.

De NMV herkent dit beeld niet. Vanuit onze achterban bestaat juist brede steun voor een uniforme wettelijke kwaliteitsnorm die voor alle mediators geldt. De brief benadrukt dat de ontwikkeling van deze norm vraagt om de nodige urgentie om voortgang te kunnen boeken voor de rechtzoekende burger. Die urgentie wordt door het werkveld juist uitdrukkelijk onderschreven.

De belangenvereniging voor mediators (NMV) benoemt het wettelijk vastleggen van een uniform kwaliteits/normenkader als een belangrijke stap richting meer transparantie en vertrouwen in mediation. Al veel te lang blijft de inzet van mediation, binnen en buiten het bestaande stelsel van rechtsbijstand, onbenut als gevolg van de kunstmatige 'verdeeldheid' binnen het werkveld. De NMV vormt samen met haar ketenpartners het merendeel van het werkveld van mediators (>3000 geregistreerd/gecertificeerde professionals). Wij hebben meermaals gewezen op deze 'kunstmatige verdeeldheid' en dat dit een succesvolle inzet van het instrument mediation blokkeert. De NMV en haar ketenpartners pleiten al enige decennia voor de invoering van een uniforme kwaliteitsnorm. De NMV is dan ook verheugd dat de wetgever (i.e. het Ministerie) deze stap nu ook gaat zetten. Tijdens de recente Algemene Leden Vergadering van de NMV kwam vanuit de leden naar voren: registers zijn lijdelijk, niet leidend. De invoering van een dergelijke norm zal de inzet van mediation vergroten.

De NMV ziet het ontwikkelen van een gezamenlijk normenkader voor de registers als een belangwekkende stap naar een systeem waarin conflicten laagdrempeliger kunnen worden opgelost zodat zaken niet onnodig in de justitiële keten belanden. Op weg naar een systeem dat oog heeft voor de zowel hulp-vragende als de rechtzoekende burger.

De NMV heeft meermaals alle bestaande kwaliteitssystemen uitgenodigd, om onder leiding van de NMV als overkoepelende beroepsvereniging en in gezamenlijkheid met het ministerie, te werken aan de ontwikkeling van zo'n voorgestane kwaliteitsnorm. Die uitnodiging hebben wij naar aanleiding van de beleidsbrief ook nu weer gedaan. Zolang de bestaande registers, ieders vanuit hun eigen belang, hun eigen systeem als de standaard blijven verheffen blijft dit ten koste gaan van de hulp-vragende of rechtzoekende burger. Deze heeft slechts minimale toegang tot bewezen effectieve methodes om conflicten buiten rechte op te lossen.

De ontwikkeling van een uniforme norm voor de beroepsgroep zal zorgen voor een "een zichtbare stap vooruit in de professionalisering van het vak." De leden van de NMV hebben aangegeven: geen uniforme norm voor mediators, zonder ons als mediators!"

De discussie over de inrichting van het mediationstelsel dreigt zich te concentreren op instituties en bestaande organisaties. Naar het oordeel van de NMV zou de centrale vraag echter moeten zijn welke waarborgen de rechtzoekende nodig heeft om erop te kunnen vertrouwen dat iedere mediator aan dezelfde hoge kwaliteitseisen voldoet. Vanuit dat perspectief ondersteunt de NMV de keuze voor een wettelijk kwaliteitskader.

Middels deze brief bieden wij uw commissie aan om nader met u in overleg te treden omwille van het belang dat in deze centraal dient te staan: de hulp-vragende, of rechtzoekende burger.

Met vriendelijke groet,



Bestuur Nederlandse Mediators vereniging NMV,

Namens hen,

Aad van Dam, interim voorzitter.

I.a.a. vFas en ADR register.